

Центральный комитет профсоюза трудящихся металлургической
и горнодобывающей промышленности Украины

ИСТОЧНИКИ ИНФОРМАЦИИ О ПРЕДПРИЯТИЯХ

(для использования в работе профсоюзных комитетов)

Днепропетровск
2012

СОДЕРЖАНИЕ

	Стр.
Введение	
Бухгалтерская и статистическая отчетность предприятия	4
Формы бухгалтерской (финансовой) отчетности (табл.1)	5
Статистическая отчетность	5
• Структурные обследования предприятий	6
Форма №1-Підприємство (річна) «Звіт про основні показники діяльності підприємства»	
• Статистика промышленного производства	7
Форма №1 П-НПП (коротка, річна) «Звіт про виробництво промислової продукції»	
Форма №1-П (місячна) «Терміновий звіт про виробництво промислової продукції (товарів, послуг) за видами»	
• Статистика капитальных инвестиций	7
Форма №2-інвестиції (річна) «Капітальні інвестиції, вибуття й амортизація активів»	
Форма №2-інвестиції (квартальна) «Капітальні інвестиції»	
• Статистика инноваций	8
Форма №1-інновація «Обстеження інноваційної діяльності промислового підприємства» (річна)	
• Статистика цен производителей	8
Форма №1-ціни (пром) «Звіт про ціни виробників промислової продукції»	
• Статистика финансов предприятия	8
Форма №1-Б «Звіт про взаєморозрахунки з нерезидентами» (річна, квартална)	
• Статистика численности, заработной платы и рабочего времени наемных работников	9
Форма №1-ПВ (місячна) «Звіт з праці» (пояснення)	9
Форма №1-ПВ (квартальна) «Звіт з праці» (пояснення)	9
Форма №6-ПВ (годовая) «Звіт про кількість працівників, їхній якісний склад та професійне навчання»	11
Форма №7-ПВ «Звіт про заробітну плату за професіями окремих працівників»	11
Государственный реестр юридических лиц и физических лиц-предпринимателей	11
Веб-сайты компаний и Общедоступная информационная база данных Государственной комиссии по ценным бумагам и фондовому рынку о рынке ценных бумаг	13
ПРИЛОЖЕНИЯ	
Приложение 1.1. Некоторые документы и нормы действующего законодательства, регламентирующие право на доступ к информации	15
Приложение 1.2. Форма 1 «Баланс» и форма 2 «Звіт про фінансові результати» бухгалтерской отчетности	32
Приложение 1.3. Формы статистической отчетности	37

Введение

Выполняя главную функцию защиты социально-экономических прав и интересов трудовых коллективов предприятий ГМК Украины, профкомы первичных организаций ПМГУ постоянно сталкиваются с решением не теряющей своей актуальности задачи формирования солидной базы аргументов для отстаивания позиции профсоюзной стороны при заключении коллективных договоров. Практика показывает, что ее решению должны предшествовать сбор и анализ различной информации о деятельности предприятий.

Согласно п.2.4 Отраслевого соглашения ГМК Украины на 2011-2012 годы сторона собственников обязуется предоставлять профсоюзным комитетам информацию об экономическом и финансовом состоянии предприятий в рамках государственных форм статистической отчетности и другую информацию, предусмотренную действующим законодательством, согласно установленных сроков. Сроки предоставления этой информации определяются статьями 28 и 45 Закона Украины «О профсоюзах, их правах и гарантиях деятельности» (далее – **Закон «О профсоюзах...»**) и в зависимости от вида информации составляют соответственно 5 или 7 дней. Запросить такую информацию профком может, обратившись к уполномоченному органу управления предприятия (исходя из устава предприятия и его внутренних нормативных документов).

Статьей 1 Закона Украины «Об информации» **информация** определена как **«любые ведомости и/или данные, которые могут быть сохранены на материальных носителях или отражены в электронном виде».**

Право на информацию позволяет обеспечить реализацию профсоюзами их прав, закрепленных законодательством. Отсутствие права на информацию существенно затруднило бы реализацию профсоюзами большинства из них. В норме ст.10 Закона Украины «О коллективных договорах и соглашениях», регулирующей в том числе право на информацию, не указывается конкретный перечень сведений, которые должны предоставляться участникам коллективных переговоров, а лишь указывается обязанность их сторон предоставлять участникам **«всю необходимую информацию** касательно содержания коллективного договора, соглашения», а также то, что участники коллективных переговоров не имеют права разглашать данные, являющиеся государственной или коммерческой тайной, и подписывают соответствующие обязательства.

Профсоюз металлургов и горняков Украины, выполняя функцию защиты социальных прав и интересов наемных работников, выступает заинтересованным пользователем информации о деятельности предприятий, на которых действуют его первичные профсоюзные организации в лице профкомов. Профсоюзам необходимо владеть сведениями, касающимися, в том числе, условий и оплаты труда членов трудовых коллективов предприятий, которых они представляют, их мотивации, соблюдения законодательства о труде, использования отпусков, социальной защиты как занятых, так и высвобожденных работников. Члены трудовых коллективов предприятий имеют право знать о заработной плате, планируемой и фактической численности персонала, перспективах сохранения или создания новых рабочих мест и повышения квалификации, изменениях в производстве и структуре компаний, социальных выплатах и льготах, пенсионном обеспечении и т.д.

Право на информацию может быть реализовано на основании норм следующих нормативно-правовых актов:

- Закон України «Про інформацію» (ст.6)
- Генеральна угода про регулювання основних принципів і норм реалізації соціально-економічної політики і трудових відносин в Україні на 2010-2012 роки (п.1.23)
- Галузева угода ГМК України на 2011-2012 роки (п.2.4)
- Кодекс законів про працю України (ст.251)

- Закон України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» (ст.ст.28, 45)
- Закон України «Про колективні договори і угоди» (ст.10)
- Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» (ст.14)
- Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» (ст.20)
- Наказ Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва №97 від 20.10.2005 №97 «Щодо затвердження деяких нормативно-правових актів про надання відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців»
- Закон України «Про акціонерні товариства» (п.4 ст.59, ст.77, 78),
- Закон України «Про цінні папери і фондовий ринок» (ст.ст.39, 40, 41)
- Принципы корпоративного управления, утвержденные Решением ГКЦБФР от 11.12.2003г. №571 (п.4).

Для поиска и сбора информации о предприятии необходимо использовать различные ее источники, наиболее важными из которых по направлениям поступления информации являются **внутренние** – формируемые внутри самого предприятия (внутрихозяйственные) и **внешние** – те, что публикуются или формируются в других предприятиях и поступают из них и информационной индустрии. Одним из самых мощных средств, обеспечивающих сегодня доступ к информации, является располагающая огромными ресурсами сеть Internet (**Интернет**).

Внутренними источниками информации о предприятии являются данные бухгалтерского, статистического и оперативного учета и отчетности, плановые и нормативные данные, разработанные на предприятии и т.д.

Внешними источниками информации могут быть:

- материалы проверок налоговой службы,
- пояснительные и информационные (справочные) записки,
- переписка с руководящими организациями, финансовыми и кредитными учреждениями,
- материалы периодических и специальных аналитических изданий, конференций, деловых встреч, совещаний,
- пресс-релизы и отчеты компаний,
- хозяйственно-правовые документы,
- данные статистических сборников,
- различные отчеты государственных агентств и торговых ассоциаций,
- научные публикации, справочники,
- другие юридические лица – партнеры и конкуренты предприятия и т.д.

В совокупности различные источники информации, в том числе указанные, обладают реальной продуктивной возможностью для создания достаточно полной и объективной оценки деятельности предприятия, выявления ее слабых и сильных сторон и имеющихся у предприятия и его трудового коллектива проблем, а также для формирования аргументов профсоюзной стороны при подготовке и проведении коллективных переговоров.

Существенную информацию о финансово-экономическом состоянии предприятия и фактах его деятельности дает **анализ** (в первую очередь экономический) полученной информации, которую возможно и необходимо грамотно разделять и интерпретировать в зависимости от уровня решаемых в коллективной деятельности проблем.

Для целей экономического анализа источники информации можно детальнее разделить на **учетные, плановые и внеучетные**.

Источники информации учетного характера – это все данные, которые содержатся в документах бухгалтерского, статистического и оперативного учета, а также все виды отчетности, первичная учетная документация. Оперативный учет и отчетность

дают возможность более оперативного в сравнении со статистикой и бухгалтерским учетом получения необходимых для осуществления анализа данных (например, о производстве и отгрузке продукции, о состоянии производственных запасов) и тем самым создают условия для повышения эффективности его проведения.

К плановым источникам информации относятся все типы планов, которые разрабатываются на предприятии (перспективные, текущие, оперативные технологические карты, бизнес-планы и другие), а также нормативные материалы, сметы, проектные задания и т.д.

К внеучетным источникам информации относятся документы, регулирующие хозяйственную деятельность, а также данные, не относящиеся к перечисленным выше, **в том числе учредительные и внутренние нормативные документы предприятий (например, положения). Для обоснования своих требований к собственникам, которые должны формироваться с учетом текущей оценки финансового положения предприятий и полномочий их органов управления, профсоюзам необходимо обращаться к нормам указанных документов.** Внеучетными источниками информации также являются, в частности, следующие документы:

- официальные документы, которыми должен руководствоваться субъект хозяйствования в своей деятельности: Законы Украины, указы Президента, постановления Верховной Рады и местных органов власти, решения и приказы органов управления (в том числе общего собрания акционеров, наблюдательного совета, исполнительного органа), акты ревизий и проверок, распоряжения руководителей предприятия,
- хозяйственно-правовые документы: договоры, соглашения, решения судебных органов,
- решения общих собраний (конференций) трудового коллектива в целом или по отдельным вопросам,
- материалы изучения передового опыта, полученные из разных источников информации (Интернет-ресурсы, радио, телевидение, пресса и т.д.),
- техническая и технологическая документация,
- устная информация, полученная во время встреч с членами трудового коллектива или представителями других предприятий.

Бухгалтерская и статистическая отчетность предприятия

Комплексно и разносторонне отражает деятельность предприятия его **отчетность**. В целом это система итоговых и взаимосвязанных данных, имеющих форму отчетов, составленных с помощью специально утвержденной формы, которые характеризуют условия и результаты деятельности предприятия за определенный период времени. **Ведущая роль в информационном обеспечении анализа принадлежит бухгалтерскому учету и отчетности**, где в обобщенном виде наиболее полно отражаются хозяйственные средства, а также производственные процессы и их результаты.

Бухгалтерская (финансовая) отчетность - важнейший официальный источник информации о финансовом состоянии, результатах деятельности и движении денежных средств предприятия за отчетный период. Право трудового коллектива требовать предоставления ему финансовой отчетности предприятия базируется на ст.10 Закона Украины «О коллективных договорах и соглашениях», прямо же обязательность такого предоставления предусмотрена п.1 ст.14 Закона Украины «О бухгалтерском учете и финансовой отчетности в Украине».

Используя подходы к анализу финансовой отчетности, изложенные в разработанном ранее ЦК ПМГУ документе **«Рекомендації ЦК ПМГУ з аналізу фінансової звітності підприємства»**, (опубликован в спецвыпуске журнала ПМГУ «Профспілка», 2008), целесообразно анализировать за несколько отчетных периодов (кварталов, лет) следующие формы бухгалтерской (финансовой) отчетности:

Табл.1

№ п/п	Отчетная форма	Характеристика
1	Баланс (форма 1)	Отражает состояние активов, обязательств и капитала на определенную дату. По разнице в показателях баланса на начало и конец отчетного периода характеризуют изменения финансового состояния предприятия (год, квартал)
2	Отчет о финансовых результатах (форма 2)	Показывает доходы, расходы, прибыль и убытки от деятельности предприятия за период времени между двумя балансами (год, квартал)
3	Отчет о движении денежных средств (форма 3)	Информирует о наличии, источниках поступления и направлениях использования средств на предприятии за отчетный и предыдущий периоды (год)
4	Отчет о собственном капитале (форма 4)	Раскрывает виды собственного капитала и изменения, которые в нем происходят в течение отчетного периода (год)
5	Примечания к финансовым отчетам (форма 5)	Детализируют и обосновывают отдельные статьи финотчетов, а также отражают другие сведения, предоставление которых предусмотрено бухгалтерскими стандартами (П(С)БУ)* - составляются за год

**Отчетным периодом для составления финансовой отчетности является календарный год. Промежуточная отчетность составляется ежеквартально нарастающим итогом с начала отчетного периода в составе баланса и отчета о финансовых результатах.*

*** П(С)БУ - Национальное положение (стандарт) бухгалтерского учета - нормативно-правовой акт, утвержденный Министерством финансов Украины, определяющий принципы и методы ведения бухгалтерского учета и составления финансовой отчетности, которые не противоречат международным стандартам. Он определяет содержание, форму и общие требования к раскрытию статей каждого из отчетов (кроме формы 5, которая регулируется приказом Министерства финансов Украины).*

Формы 1 и 2 бухгалтерской отчетности представлены в приложении 1.2 к Рекомендациям.

Наряду с анализом финансовой отчетности целесообразно проводить анализ статистической отчетности предприятия, которая отражает в детализированном виде отдельные стороны его производственных и социальных процессов. Статистическая отчетность дополняет финансовую, в частности, данными о процессах и явлениях, которые не имеют стоимостной оценки.

Статистическая отчетность – форма статистического государственного наблюдения, при которой уполномоченным органам государственной статистики от предприятий (организаций, учреждений) за подписями лиц, ответственных за подачу и достоверность данных, поступает необходимая информация в виде законно установленных отчетных документов (статистических отчетов). Статистические отчеты обычно предоставляются в органы государственной статистики по месту регистрации субъектов хозяйствования. **Для заполнения данных государственных статистических наблюдений важными являются формы финансовой отчетности, указанные в таблице 1.**

Показатели статистической отчетности могут отличаться от аналогичных показателей финансовой отчетности. Это связано с различиями в методологии их подготовки (статистический учет ведется по другим принципам, нежели бухгалтерский), поэтому, рассматривая статистическую отчетность наряду с финансовой, следует проана-

лизировать, показатели какой из них лучше использовать при подготовке к переговорному процессу с работодателями и в ходе него.

Формы государственных статистических наблюдений (формы статистической отчетности) **представлены на сайте Государственной службы статистики Украины www.ukrstat.gov.ua** и распределяются по разделам.

В альбоме форм государственных статистических наблюдений на 2012 год **наиболее полезными для анализа являются следующие формы статистической отчетности:**

Табл.2

№ раздела	Наименование раздела	Наименование формы статистической отчетности
1	статистика промышленного производства	№1 П-НПП (коротка, річна) «Звіт про виробництво промислової продукції» №1-П (місячна) «Терміновий звіт про виробництво промислової продукції (товарів, послуг) за видами»
5	статистика капитальных инвестиций	№2-інвестиції (річна) «Капітальні інвестиції, вибуття й амортизація активів» №2-інвестиції (квартальна) «Капітальні інвестиції»
14	статистика инноваций	№1-інновація «Обстеження інноваційної діяльності промислового підприємства» (річна)
20	статистика цен производителей	№1-ціни (пром) «Звіт про ціни виробників промислової продукції»
21	статистика финансов предприятий	№1-Б (річна, квартальна) «Звіт про взаєморозрахунки з нерезидентами»
22	структурные обследования предприятий	№1-підприємництво (річна) «Звіт про основні показники діяльності підприємства»;
31	статистика численности, заработной платы и рабочего времени наемных работников	№1 ПВ-місячна «Звіт з праці», №1 ПВ-квартальна «Звіт з праці», №6 ПВ-місячна «Звіт про кількість працівників, їхній якісний склад та професійне навчання»

Указанные формы статистической отчетности представлены в приложении 1.3 к Рекомендациям.

Структурные обследования предприятий

Форма **№1-підприємництво (річна)** «Звіт про основні показники діяльності підприємства» является основной формой статистического наблюдения предприятия. Она подается предприятиями не позднее 20 февраля, характеризует различные стороны их деятельности и содержит, в том числе, следующие разделы, на которые целесообразно обратить внимание:

- **раздел 1 «Демография предприятия»**, содержащий информацию, в частности, о структурных изменениях на предприятии (о присоединении, слиянии, разделении, преобразовании, выделении, т.е., о реорганизации);

- **раздел 2 «Распределение объема реализованной продукции (работ, услуг), количества работников, операционных затрат по реализованной продукции (работам, услугам) и запасов по видам экономической деятельности»**, состоящий из 4-х разделов.

Подраздел 2.1 «Объемы реализованной продукции (работ, услуг) и количество работников» содержит итоговый показатель объема реализованной продукции (стр.200). Именно его в первую очередь желательно использовать для анализа объемов реализованной продукции. Он перекликается с показателем строки 35 «Чистый доход (выручка от реализации) продукции (товаров, работ, услуг)» формы 2 финансовой отчетности «Отчет о финансовых результатах», однако может не совпадать с ним

в сторону увеличения (это вызвано тем, что составление финансовой отчетности имеет свои особенности, связанные с требованиями стандартов бухгалтерского учета, а показатель объема реализованной продукции в статистической отчетности может, например, учитывать кроме собственно суммы реализованной продукции сумму доходов, полученных от постоянной сдачи в аренду основных средств предприятия).

Статистика промышленного производства

Значительное внимание в отчетности уделено отражению результатов производства в формах №1 П-НПП (коротка, річна) «Звіт про виробництво промислової продукції» и №1-П (місячна) «Терміновий звіт про виробництво промислової продукції (товарів, послуг) за видами».

В форме №1 П-НПП (коротка, річна) раскрывается фактическое производство на собственных или арендованных мощностях промышленной продукции за отчетный и предыдущий годы по ее видам (форма подается органам государственной статистики не позднее 20 февраля). **В графе 1 приводятся данные о валовом выпуске продукции, включая продукцию, предназначенную для дальнейшей переработки на собственном предприятии.** По отдельным видам продукции приводятся данные о товарном выпуске (т.е. без учета продукции, предназначенной для дальнейшей переработки на данном предприятии).

В форме №1-П (місячна), ежемесячно подаваемой не позднее 4 числа после отчетного периода органам государственной статистики, раскрывается оперативная информация о фактическом производстве отдельных видов продукции, произведенной предприятием за отчетный месяц на собственных или арендованных мощностях (см. графу 1 «всего»), и **даются пояснения в случае значительных (+, - 30% и больше) отклонений в отчетном месяце против предшествующего по объемам выпуска основных (весомых) для предприятия видов продукции.**

Статистика капитальных инвестиций

Основными формами, характеризующими наличие и движение капитала, являются форма №2-інвестиції (річна) «Капітальні інвестиції, вибуття й амортизація активів» и форма №2-інвестиції (квартальна) «Капітальні інвестиції». Их можно использовать **для получения информации о суммах средств, направленных собственными и другими инвесторами в различные виды материальных и нематериальных активов, источниках их получения и анализа уровня модернизации предприятия.**

Капитальные инвестиции – хозяйственные операции, предусматривающие приобретение зданий, сооружений, объектов недвижимой собственности, других основных средств и нематериальных активов.

В форме №2-інвестиції (річна), которая подается органам статистики юридическими лицами и их обособленными подразделениями, осваивавшими капитальные инвестиции, не позднее 20 февраля после отчетного года (в фактических ценах без учета НДС) в разделе 1 «Капитальные инвестиции» **в строке 100** указывается общий объем капитальных инвестиций в материальные активы (**обратите внимание на стр. 112 - инвестиции в основной капитал – основные средства**), а **в строке 130** - общий объем капитальных инвестиций в нематериальные активы. Капитальные инвестиции по отдельным видам активов предприятия раскрываются в разделе 3 отчета.

В форме №2-інвестиції (квартальна), подаваемой до 25 числа после отчетного периода предприятиями, которые осваивали капитальные инвестиции, последние отражаются:

- **в разделе 1** - в разрезе материальных активов (например, жилые строения; нежилые строения; инженерные сооружения; машины, оборудование, инвентарь, земля и др.) и нематериальных активов (права пользования природными ресурсами и имуществом; права пользования земельным участком; программное обеспечение и базы данных и т.д.),

- в разделе 2 - в разрезе источников финансирования (средства гос. бюджета, собственные средства предприятия (стр.230), кредиты банков и другие займы (стр.240) и т.д.). **Используя эти данные, целесообразно сравнить, сколько собственных и заемных инвестиционных средств тратит предприятие на реконструкцию и модернизацию.**

Статистика инноваций

Инновацией является введение в употребление любого нового или значительно усовершенствованного продукта (товара или услуги) или процесса, нового метода маркетинга или нового организационного метода в деятельности предприятия, организации рабочих мест или внешних связей.

Под инновационной деятельностью понимают все научные, технологические, организационные, финансовые и коммерческие действия, приводящие к осуществлению инноваций или задуманные с этой целью.

Форма №1-інновація «Обстеження інноваційної діяльності промислового підприємства» (річна), которая подается органам государственной статистики до 20 февраля, содержит важную информацию:

- в разделе 1 «Инновационная деятельность и расходы предприятия» (подраздел 1.2 «Расходы на инновации») - стр.110 «Общая сумма расходов» и расходы на инновации в разрезе источников финансирования (стр.116-124), включая собственные средства, а также средства: государственного бюджета, местных бюджетов, внебюджетных фондов, отечественных и иностранных инвесторов, кредиты, средства других источников;

- в разделе 3 «Инновационные процессы» - стр.301 – 305, в которых указывается, внедряло ли в течение трех последних лет предприятие новые или усовершенствованные методы обработки или производства продукции, методы логистики, доставки или распространения продукции и т.д.

По этой форме можно судить об уровне и источниках инновационной деятельности предприятия.

Статистика цен производителей

Форма №1-ціни (пром) «Звіт про ціни виробників промислової продукції» (подается органам государственной статистики до 22 числа отчетного месяца) содержит в разрезе номенклатуры товаров цены их реализации в гривнах на 20 число без учета налогов (НДС, акцизного сбора и т.д.) в отчетном и предыдущем месяце с указанием причины изменения цены. Цены не включают транспортных расходов. **По сути данная форма содержит цены на основные виды продукции предприятия.**

Статистика финансов предприятия

В графах формы №1-Б «Звіт про взаєморозрахунки з нерезидентами» (річна, квартальна) отражаются **долгосрочная** (которая не возникает в ходе нормального операционного цикла и будет погашена после 12 месяцев с даты баланса) и **текущая** (которая будет погашена в течение операционного цикла предприятия или должна быть погашена в течение 12 месяцев с даты баланса) **дебиторская и кредиторская задолженности** предприятия за товары, работы, услуги по внешнеторговым операциям с контрагентами-нерезидентами.

Значения терминов:

- **контрагент** – лицо, являющееся стороной финансовой операции, по которой между ним и предприятием осуществляется передача активов (имущества, средств);
- **нерезиденты** – иностранные компании, созданные в соответствии с законодательством иностранных государств, их зарегистрированные согласно законодательству Украины филиалы, представительства и другие обособленные подразделения по местонахождению на территории Украины;

- э,
ы/
5-
1-
и
- операционный цикл – промежуток времени между приобретением запасов для осуществления деятельности и получением денежных средств (их эквивалентов) от реализации произведенной из них продукции или товаров и услуг.

Целесообразно провести следующее сравнение с данными финансовой отчетности:

- сумму долгосрочной дебиторской задолженности графы 1 ф.№1-Б - со значением стр.050 ф. 1 «Баланс» «Долгосрочная дебиторская задолженность»,

о
3-
и
э,
ю

- сумму текущей дебиторской задолженности графы 2 ф.№1-Б – со значением стр.160 ф. 1 «Баланс», содержащей чистую реализационную стоимость дебиторской задолженности за товары, работы, услуги,

- сумму долгосрочной кредиторской задолженности графы 5 ф.№1-Б – со значением стр.480 ф. 1 «Баланс» (итога раздела III «Долгосрочные обязательства»),

о
0

- сумму текущей кредиторской задолженности графы 4 ф.№1-Б – со значением стр.530 «Кредиторская задолженность за товары, работы, услуги».

Л
э-
г-
IX
1-

Это сравнение может помочь сделать вывод о том, какая их доля приходится на нерезидентов, и, являются ли они должниками или донорами предприятия.

Статистика численности, заработной платы и рабочего времени наемных работников

Государственные статистические наблюдения численности, заработной платы и рабочего времени работников производятся на основе статистических отчетов, перечень и формы которых утверждаются ежегодно.

Для профкомов наибольшую важность и интерес представляют формы №1-ПВ (місячна) «Звіт з праці» и №1-ПВ (квартальна) «Звіт з праці».

Пояснения к Форме №1-ПВ (месячная).

Раздел 1 «Количество работников и фонд оплаты труда».

Значение показателя стр.1070 «Фонд оплаты труда штатных работников», деленное на значение показателя стр. 1040 «Среднеучетная численность штатных работников» даст среднюю зарплату штатных работников за месяц и сначала года. (Эта величина отражается в ежемесячных информационных ЦК ПМГУ по заработной плате). Фонд оплаты труда указывается без начислений в фонды социального страхования.

и
а,
э-
л-
и

Раздел 2 «Задолженность перед работниками по заработной плате и выплатам по социальному страхованию».

Стр. 2010 «Сумма задолженности по зарплате» заполняется, если срок выплаты зарплаты прошёл в отчетном месяце (например: в отчете за февраль по состоянию на 1 марта отражается сумма невыплаченной зарплаты за январь (срок выплаты до 7 февраля), т.е. долг за текущий месяц в отчете за этот месяц не учитывается, а отражается как бы с месячным опозданием.

а,
э-
и
а
р-
е-

Стр. 2040 отражает сумму задолженности по больничным листам (из фонда социального страхования), включая оплату первых 5 дней нетрудоспособности за счет работодателя.

Стр. 2050 – заполняется бюджетными организациями. Промышленные предприятия заполняют, если есть долги госбюджета по компенсациям выплат чернобыльцам, указанным в стр. 2070.

Пояснения к Форме №1-ПВ (квартальная)

Раздел 1 «Количество работников».

В разделе отражается движение кадров:

стр. 3020 – принято работников с начала года, в том числе стр. 3030 - на вновь созданные рабочие места;

стр. 3040 – выбыло работников, в том числе стр.3050 – по причине реорганизации, сокращения численности или штата.

Раздел 2 «Использование рабочего времени штатных работников».

Важно обратить внимание на показатели:

- **стр. 4040** - неотработанное время,

- **стр. 4070** – отпуска без сохранения заработной платы по согласию сторон. Это отпуска по ст.26 Закона «Об отпусках» - до 15 календарных дней. Если по согласию сторон этот период составляет более 15 дней (хотя законом предусмотрено не более 15), это также отражается в указанной строке;

- **стр. 4080** – отпуска без сохранения заработной платы или с частичной оплатой в связи с простоем. Работодатель, используя свои полномочия, не может по закону предоставлять отпуска без сохранения заработной платы.

Раздел 3 «Состав фонда оплаты труда и другие выплаты».

Стр. 5010 – фонд оплаты труда штатных работников. Сопоставляя динамику роста (снижения) годовых ФОТ за несколько лет с динамикой роста объёмов производства в натуральных и стоимостных показателях (см. **стр. 035** *Формы 2 бухгалтерской отчетности «Отчёт о финансовых результатах»* - чистый доход (выручка) от реализации продукции) и динамикой изменения численности по годам, можно сделать вывод о политике собственников предприятия в отношении заработной платы работников.

Например: объёмы производства росли ежегодно в течение 3 лет на 10%, темпы роста чистого дохода - 15, 20, 30%, численность уменьшалась ежегодно на 6%, при этом ФОТ оставался неизменным. Можно констатировать, что налицо рост эксплуатации работников (т.к. меньшей численностью работников выполнен больший объём работ, получена дополнительная прибыль, которой собственник не поделился с работниками).

В стр.5020 – 5090 отражаются структура и составляющие зарплат.

Стр.5020 – основная зарплата, т.е. тарифы и оклады. Удельный вес этой составляющей в ФОТ даст нам **удельный вес тарифа оклада в составе средней зарплаты**, который по действующему **Отраслевому соглашению ГМК Украины** (далее – **ОС**) должен до конца 2012 года составить не менее 60% (п.3.5 ОС).

Раздел 4 «Распределение работников по размерам заработной платы».

Этот раздел заполняется по результатам последнего месяца квартала.

Стр. 6010 – количество штатных работников, которым оплачено 50 и более процентов рабочего времени, установленного на месяц, сопоставьте с показателем **стр.6130** – количество штатных работников, которые отработали полную норму рабочего времени, установленного на месяц. В идеале, если не введена сокращённая рабочая неделя, эти величины мало отличимы. Тут же посмотрите на **стр.6140** – к-во работников, отработавших полностью месяц, которым была начислена зарплата менее или равная минимальной – такого показателя не должно быть.

Важно проанализировать распределение работников по размерам заработной платы. С этой целью необходимо сравнить изменения, происходящие в течение не менее 3 лет. Для сравнения берите отчёты, например, за сентябрь 2009, 2010, 2011 годов и сравнивайте динамику в разных подгруппах. Цифры в данном случае не имеют решающего значения, важно проследить тенденцию.

Если анализ делается в период колдоговорной кампании, то временным интервалом такого анализа должен быть срок действия ранее заключенного коллективного договора, действующего на момент проведения такого анализа.

Раздел 6 «Информация о заключении коллективных договоров».

Заполняется 2 раза в год по состоянию на 31 марта и 31 декабря.

Раздел 7 «Расходы на содержание рабочей силы, не входящие в состав фонда оплаты труда» заполняется один раз по результатам года в отчёте за 1 квартал. Показатели этого раздела отражают фактические расходы предприятия, направленные на обеспечение социальных, культурно-бытовых потребностей работников.

Стр. 9020 - расходы на социальное обеспечение работников. В основном это расходы на финансирование льгот и гарантий, предусмотренных коллективным договором (далее – **КД**).

Стр. 9030 - расходы на культурно-бытовое обслуживание работников.

Аналогичными являются показатели остальных строк.

Стр. 9060 - другие расходы на рабочую силу. Здесь 3 основных направления расходования средств также можно отнести к обязательствам КД. Если можно вычлени часть расходов, не относящихся к обязательствам КД, на основании этого раздела отчёта можно просчитать стоимость КД. Но и без вычленения можно оперировать данными этого раздела, сопоставляя их динамику за период в 2-3 года.

Кроме рассмотренных нами форм один раз в два года предприятия заполняют форму №6-ПВ (годовая) «Звіт про кількість працівників, їхній якісний склад та професійне навчання». Такой отчёт предприятия заполняли за 2011 год и сдавали до 20 февраля 2012 года.

Анализируя выполнение обязательств КД за 2011 год по повышению квалификации работников, можно воспользоваться данными разделов 2 и 3 этого отчёта.

Один раз в четыре года предприятия заполняют **Форму №7-ПВ «Звіт про заробітну плату за професіями окремих працівників»**. Этот отчёт предприятия заполняли **впервые** по итогам 2011 года, срок сдачи - до 31 марта. Для нас он не представляет интереса, так как выборка по профессиям производится вслепую (например, по табельным номерам, начиная с 10-го, а далее выбирается каждый двадцатый или пятидесятый табельный номер).

Анализируя темпы роста средней заработной платы за год к предыдущему году (2011 к 2010), уместно сравнить эту величину с *индексом инфляции*. В этом случае необходимо брать индекс инфляции также год к году. Данные индексов инфляции публикуются ежемесячно на сайте Государственного комитета статистики. Там же вы можете найти индексы инфляции по регионам. Однако они не даются год к году, а нарастающим итогом по году (по отношению к декабрю прошлого года).

Государственный реестр юридических лиц и физических лиц-предпринимателей

В деятельности некоторых профкомов существуют проблемы получения или подтверждения определенной информации о предприятии, в частности, о лицах, уполномоченных от имени предприятия совершать юридические действия без доверенности, в том числе подписывать договоры. Помочь их разрешить может **получение сведений о предприятии, содержащихся в Едином государственном реестре юридических лиц и физических лиц-предпринимателей** (далее – ЕГР).

Согласно Закону Украины «О государственной регистрации юридических лиц и физических лиц-предпринимателей» ЕГР – **автоматизированная система сбора, накопления, защиты, учета и предоставления информации о юридических лицах и физических лицах-предпринимателях**. Сегодня нормативно-правовыми актами законодательства урегулировано предоставление сведений из ЕГР с целью обеспечения заинтересованных лиц **достоверной информацией о юридических лицах и физических лицах-предпринимателях**.

Согласно п.2 ст.17 Закона Украины «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» **в ЕГР, в частности, содержатся следующие сведения о юридическом лице:**

- «повне найменування юридичної особи та скорочене у разі його наявності;
- ідентифікаційний код юридичної особи;
- організаційно-правова форма;
- центральний чи місцевий орган виконавчої влади, до сфери управління якого належить державне підприємство або частка держави у статутному капіталі юридичної особи, якщо ця частка становить не менше 25 відсотків;
- місцезнаходження юридичної особи;
- перелік засновників (учасників) юридичної особи, у тому числі ім'я, місце проживання,
- найменування, місцезнаходження та ідентифікаційний код, якщо засновник - юридична особа;
- види діяльності;

відомості про органи управління юридичної особи;
прізвище, ім'я, по батькові, дата обрання (призначення) та реєстраційні номери облікових карток платників податків, які обираються (призначаються) до органу управління юридичної особи, уповноважених представляти юридичну особу у правовідносинах з третіми особами, або осіб, які мають право вчиняти дії від імені юридичної особи без довіреності, у тому числі підписувати договори;
дані про наявність обмежень щодо представництва від імені юридичної особи;
дані про відокремлені підрозділи юридичної особи;
дані про перебування юридичної особи в процесі провадження у справі про банкрутство, санації, зокрема відомості про розпорядника майна, санатора;
дані про перебування юридичної особи в процесі припинення, зокрема дата реєстрації рішення засновників (учасників) або уповноважених ними органів про припинення юридичної особи, відомості про комісію з припинення (ліквідатора, ліквідаційну комісію тощо);
відомості про перебування юридичної особи у процесі припинення, зокрема про дату реєстрації рішення засновників (учасників) або уповноваженого ними органу про припинення юридичної особи; дату публікації у виданні спеціально уповноваженого органу з питань державної реєстрації повідомлення про рішення щодо припинення юридичної особи; персональний склад комісії з припинення (комісії з реорганізації, ліквідаційної комісії), її голову, дату обрання (призначення) або дату обрання (призначення) ліквідатора;
дата затвердження передавального акта або розподільчого балансу;
дані про юридичних осіб, правонаступником яких є зареєстрована юридична особа;
дані про юридичних осіб - правонаступників;
фінансова звітність про господарську діяльність юридичної особи (крім бюджетних установ) у складі балансу і звіту про річні фінансові результати;
відомості про відкриття виконавчого провадження щодо юридичних осіб;
відомості про строк, визначений засновниками (учасниками) юридичної особи, судом або органом, що прийняв рішення про припинення юридичної особи, для задоволення кредиторами своїх вимог».

Сведения, содержащиеся в ЕГР, являются открытыми и общедоступными, за исключением номеров учетных карточек плательщиков налогов, сведений об открытии и закрытии счетов, наложении и снятии арестов на счета и имущество.

Для получения сведений о предприятии, содержащихся в ЕДР (извлечения из ЕГР, оформленного на бланке строгой отчетности, имеющем учетную серию и номер) профкомы могут официально подать запрос государственному регистратору (должностному лицу, осуществляющему согласно закону государственную регистрацию юридических лиц и физических лиц-предпринимателей (регистрационные действия путем внесения соответствующих записей в ЕГР)) **независимо от местонахождения профкома**. Запрос подается лично уполномоченным лицом профкома независимо от местонахождения профкома государственному регистратору в исполнительный комитет городского совета города областного значения или в районную, районную в городах Киеве и Севастополе государственную администрацию. Государственному регистратору предъявляются паспорт и документ, подтверждающий полномочия. За получение извлечения из ЕГР осуществляется плата, размер которой составляет сегодня **3 НМДГ (51 грн.) + 20% НМДГ за каждую страницу информации** на бланке установленного образца.

Для поиска информации о предприятии необходимо указать:

- область, район, город (село) Украины,
- идентификационный код предприятия,
- организационно-правовую форму и наименование предприятия.

По выбору запрашивающего информацию лица в извлечение могут быть внесены следующие сведения о предприятии:

- дані про постановку на облік (зняття з обліку);
- серія та номер свідоцтва про державну реєстрацію;

- місце проведення державної реєстрації;
- форма власності юридичної особи;
- вищий орган управління;
- розмір внеску до статутного або складеного капіталу юридичної особи;
- дата закінчення формування статутного або складеного капіталу юридичної особи;
- керівник юридичної особи;
- орган, до сфери управління якого належить юридична особа державної форми власності чи юридична особа, у статутному фонді якої частка держави становить не менше 25 відсотків;
- засновники юридичної особи;
- відомості про осіб, які мають право вчиняти юридичні дії від імені юридичної особи без довіреності;
- відокремлені підрозділи юридичної особи;
- основні види діяльності;
- стан юридичної особи;
- статус відомостей про юридичну особу;
- телефон для зв'язку.

Срок предоставления сведений согласно законодательству не должен превышать **пяти рабочих дней** с даты поступления запроса.

Веб-сайты компаний и Общедоступная информационная база данных Государственной комиссии по ценным бумагам и фондовому рынку о рынке ценных бумаг

На веб-сайтах компаний содержатся, как правило, такие важные для работы профкомов информация и документы о компаниях, как:

- сведения о компании,
- структура и руководство,
- стратегия,
- описание бизнеса,
- принципы социальной ответственности,
- Устав и внутренние нормативные документы (Положения),
- кодекс корпоративного управления,
- пресс-релизы компаний, т.д.

Эмитенты ценных бумаг, в том числе акционерные общества, обязаны размещать на собственной веб-странице в Интернете, а также в Общедоступной информационной базе данных Государственной комиссии по ценным бумагам и фондовому рынку о рынке ценных бумаг на сайте www.stockmarket.gov.ua информацию о своей деятельности в объемах и сроки в соответствии установленными действующим законодательством требованиями. В частности, это регулируется ч.3 ст.78 Закона Украины «Об акционерных обществах», ч.4 ст.40 и ч.3 ст.41 Закона Украины «О ценных бумагах и фондовом рынке», ч.4 ст.14 Закона Украины «О бухгалтерском учете и финансовой отчетности в Украине» и Положением о раскрытии информации эмитентами ценных бумаг, утвержденным решением Государственной комиссии по ценным бумагам и фондовому рынку №1591 от 19.12.2006г.

Общедоступная информационная база данных Государственной комиссии по ценным бумагам и фондовому рынку о рынке ценных бумаг – это информационный ресурс, предназначенный для обнародования эмитентами ценных бумаг, в том числе акционерными обществами, информации о своей деятельности и доступа к такой информации, который обеспечивается интернет-порталом www.smida.gov.ua Для просмотра информации, размещенной предприятиями-акционерными обществами в этой базе, необходимо зайти на сайт www.stockmarket.gov.ua или воспользоваться интернет-порталом www.smida.gov.ua и пройти процедуру регистрации. Для регистрации необо-

димо нажать кнопку Реєстрація нового користувача на главной странице сайта и заполнить форму регистрации.

Интернет-портал www.smida.gov.ua является аналитическим инструментом, позволяющим получить информацию о компании и ее финансовых показателях. Его меню «Базы данных» (подраздел «Эмитенты»), дает возможность, например, прочитать и распечатать (на украинском языке):

1) годовой отчет акционерного общества, который содержит следующую информацию о нем:

- Ідентифікаційні реквізити, місцезнаходження емітента
- Інформація про державну реєстрацію емітента
- Банки, що обслуговують емітента
- Основні види діяльності
- Інформація про одержані ліцензії (дозволи) на окремі види діяльності
- Відомості щодо належності емітента до будь-яких об'єднань підприємств
- Інформація про рейтингове агентство
- Інформація про засновників та/або учасників емітента та кількість і вартість акцій (розміру часток, паїв)
- Інформація про чисельність працівників та оплату їх праці
- Інформація щодо освіти та стажу роботи посадових осіб емітента
- Інформація про володіння посадовими особами емітента акціями емітента
- Інформація про осіб, що володіють 10 відсотків та більше акцій емітента
- Інформація про загальні збори акціонерів
- Інформація про дивіденди
- Інформація про юридичних осіб, послугами яких користується емітент
- Інформація про випуски акцій емітента
- Опис бізнесу Інформація про основні засоби емітента (за залишковою вартістю)
- Інформація щодо вартості чистих активів емітента
- Інформація про зобов'язання емітента
- Інформація про обсяги виробництва та реалізації основних видів продукції
- Інформація про собівартість реалізованої продукції
- Відомості щодо особливої інформації та інформації про іпотечні цінні папери, що виникала протягом звітного періоду
- Інформація про стан корпоративного управління
- Звіт про корпоративне управління
- Річна фінансова звітність;

2) другу важливу інформацію:

- Повідомлення про проведення загальних зборів
- Відомості про зміну власників акцій, яким належить 10 і більше відсотків голосуючих акцій
- Відомості про зміну складу посадових осіб емітента
- Відомості про рішення емітента про утворення, припинення його філій, представництв
- Відомості про факти лістингу/делістингу цінних паперів на фондовій біржі.

Постоянный мониторинг указанной информации помогает расширить «из первых уст» базу сведений для анализа деятельности компании и лучше понять, как позиционируют себя в глазах общественности и трудового коллектива собственники и руководство предприятия.

Управление социально-экономической,
правовой защиты, трудовых отношений ЦК ПМГУ

Некоторые документы и нормы действующего законодательства, регламентирующие право на доступ к информации

Закон України «Про інформацію»

Стаття 6. Гарантії права на інформацію

1. Право на інформацію забезпечується:
 - створенням механізму реалізації права на інформацію;
 - створенням можливостей для вільного доступу до статистичних даних, архівних, бібліотечних і музейних фондів, інших інформаційних банків, баз даних, інформаційних ресурсів;
 - обов'язком суб'єктів владних повноважень інформувати громадськість та засоби масової інформації про свою діяльність і прийняті рішення;
 - обов'язком суб'єктів владних повноважень визначити спеціальні підрозділи або відповідальних осіб для забезпечення доступу запитувачів до інформації;
 - здійсненням державного і громадського контролю за дотриманням законодавства про інформацію;
 - встановленням відповідальності за порушення законодавства про інформацію.
2. Право на інформацію може бути обмежене законом в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку, з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету і неупередженості правосуддя.

Генеральна угода про регулювання основних принципів і норм реалізації соціально-економічної політики і трудових відносин в Україні на 2010-2012 роки

«Сторона власників зобов'язується:

- 1.23. Дотримуватися принципу прозорості під час розкриття інформації про власників суб'єктів господарювання і надавати Сторонам Угоди відповідно до законодавства таку інформацію на їх вимогу для вжиття передбачених законодавством дій».

Галузева угода ГМК України на 2011-2012 роки

«Сторона власників зобов'язується:

- П.2.4. Надавати профспілковим комітетам інформацію про економічний і фінансовий стан підприємств в межах державних форм статистичної звітності і іншу інформацію, яка передбачена діючим законодавством, згідно встановлених строків».

Кодекс законів про працю України

Стаття 251. Обов'язок власника або уповноваженого ним органу надавати інформацію на запити профспілок, їх об'єднань

Власник або уповноважений ним орган зобов'язаний в тиждневий строк надавати на запити профспілок, їх об'єднань інформацію щодо умов та оплати праці працівників, соціально-економічного розвитку підприємства, установи, організації та виконання колективних договорів і угод.

У разі затримки виплати заробітної плати власник або уповноважений ним орган зобов'язаний на вимогу виборних профспілкових органів надати письмовий

дозвіл на отримання в банках інформації про наявність коштів на рахунках підприємства, установи, організації чи отримати таку інформацію в банках і надати її профспілковому органу. У разі відмови власника або уповноваженого ним органу надати таку інформацію чи дозвіл на отримання інформації його дії або бездіяльність можуть бути оскаржені до суду.

Закон України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності»

Стаття 28. Право профспілок, їх об'єднань на інформацію з питань праці та соціально-економічного розвитку

Профспілки, їх об'єднання мають право одержувати безоплатно інформацію від роботодавців або їх об'єднань, органів державної влади та органів місцевого самоврядування з питань, що стосуються трудових і соціально-економічних прав та законних інтересів своїх членів, а також інформацію про результати господарської діяльності підприємств, установ або організацій. Зазначена інформація має бути надана **не пізніше п'ятиденного терміну**.

Профспілки, їх об'єднання мають право безоплатно одержувати від Державного комітету статистики України статистичні дані з питань праці та соціально-економічних питань, а також виробничого та невиробничого травматизму, профзахворювань.

Стаття 45. Обов'язок роботодавця надавати інформацію на запити профспілок, їх об'єднань

Роботодавці, їх об'єднання зобов'язані **в тижневий термін** надавати на запити профспілок, їх об'єднань інформацію, яка є в їх розпорядженні, з питань умов праці та оплати праці працівників, а також соціально-економічного розвитку підприємства, установи, організації та виконання колективних договорів і угод.

У разі затримки виплати заробітної плати роботодавець зобов'язаний на вимогу виборних профспілкових органів дати дозвіл на отримання в банківських установах інформації про наявність коштів на рахунках підприємства, установи, організації або отримати таку інформацію в банківських установах і надати її профспілковому органу. У разі відмови роботодавця надати таку інформацію або дозвіл на отримання інформації його дії або бездіяльність можуть бути оскаржені до місцевого суду.

Закон України «Про колективні договори і угоди»

Стаття 10. Колективні переговори

Сторони колективних переговорів зобов'язані надавати учасникам переговорів **всю необхідну інформацію щодо змісту колективного договору, угоди**. Учасники переговорів не мають права розголошувати дані, що є державною або комерційною таємницею, і підписують відповідні зобов'язання.

Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні»

Стаття 14. Подання та оприлюднення фінансової звітності

1. Підприємства зобов'язані подавати квартальну та річну фінансову звітність органам, до сфери управління яких вони належать, трудовим колективам на їх вимогу, власникам (засновникам) відповідно до установчих документів, якщо інше не передбачено цим Законом. Органам виконавчої влади та іншим користувачам фінансова звітність подається відповідно до законодавства. Термін подання фінансової звітності встановлюється Кабінетом Міністрів України (419-2000-п), а для банків - Національним банком України.

{ Частина перша статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3024-VI (3024-17) від 15.02.2011 }

2. Фінансова звітність підприємств не становить комерційної таємниці, крім випадків, передбачених законодавством.

3. Підприємства (крім бюджетних установ) зобов'язані подавати (надсилати рекомендованим листом) державному реєстратору за місцезнаходженням реєстраційної справи не пізніше ніж до 1 червня року, що настає за звітним періодом, фінансову звітність про господарську діяльність у складі балансу і звіту про річні фінансові результати.

(Статтю 14 доповнено частиною згідно із Законом N 3422-IV (3422-15) від 09.02.2006)

4. Публічні акціонерні товариства, підприємства - емітенти іпотечних облігацій, іпотечних сертифікатів, облігацій підприємств і сертифікатів фондів операцій з нерухомістю, а також професійні учасники фондового ринку, банки, страховики та інші фінансові установи зобов'язані не пізніше ніж до 30 квітня року, що настає за звітним періодом, оприлюднювати річну фінансову звітність та річну консолідовану фінансову звітність разом з аудиторським висновком шляхом розміщення на власній веб-сторінці з опублікуванням у періодичних або неперіодичних виданнях.

{ Частина четверта статті 14 в редакції Закону N 3332-VI (3332-17) від 12.05.2011 }

5. У разі ліквідації підприємства ліквідаційна комісія складає ліквідаційний баланс та у випадках, передбачених законами, публікує його протягом 45 днів.

6. Національний орган України з акредитації зобов'язаний не пізніше 1 червня наступного за звітним року оприлюднювати річні фінансові звіти шляхом розповсюдження їх у вигляді окремих видань та/або розміщення на власному веб-сайті в Інтернеті.

{ Статтю 14 доповнено частиною шостою згідно із Законом N 4224-VI (4224-17) від 22.12.2011 }

Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців»

Стаття 16. Єдиний державний реєстр

1. Єдиний державний реєстр створюється з метою забезпечення органів державної влади, а також учасників цивільного обороту достовірною інформацією про юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців з Єдиного державного реєстру.

Стаття 17. Відомості Єдиного державного реєстру

2. В Єдиному державному реєстрі містяться такі **відомості щодо юридичної особи**:

повне найменування юридичної особи та скорочене у разі його наявності;
ідентифікаційний код юридичної особи;
організаційно-правова форма;
центральный чи місцевий орган виконавчої влади, до сфери управління якого належить державне підприємство або частка держави у статутному капіталі юридичної особи, якщо ця частка становить не менше 25 відсотків;
місцезнаходження юридичної особи;
перелік засновників (учасників) юридичної особи, у тому числі ім'я, місце проживання,

реєстраційний номер облікової картки платника податків, якщо засновник - фізична особа; найменування, місцезнаходження та ідентифікаційний код, якщо засновник - юридична особа;

види діяльності;

відомості про органи управління юридичної особи;

прізвище, ім'я, по батькові, дата обрання (призначення) та реєстраційні номери облікових карток платників податків, які обираються (призначаються) до органу управління юридичної особи, уповноважених представляти юридичну особу у правовідносинах з третіми особами, або осіб, які мають право вчиняти дії від імені юридичної особи без довіреності, у тому числі підписувати договори;

дані про наявність обмежень щодо представництва від імені юридичної особи;

дані про розмір статутного капіталу (статутного або складеного капіталу), у тому числі частки кожного із засновників (учасників), та про дату закінчення його формування;

дата та номер запису про проведення державної реєстрації юридичної особи, дати та номери записів про внесення змін до нього;

підстави для відмови у проведенні державної реєстрації;

дані про установчі документи, дати та номери записів про внесення змін до них;

дані про наявність відмітки про те, що юридична особа створюється та діє на підставі модельного статуту;

підстави для відмови у проведенні державної реєстрації змін до установчих документів;

дата та номер запису про скасування державної реєстрації змін до установчих документів юридичної особи;

дата та номер запису про втрату оригіналів установчих документів;

дані про дату постановки на облік та дату зняття з обліку в органах статистики, державної

податкової служби, Пенсійного фонду України;

дані про відокремлені підрозділи юридичної особи;

дані про перебування юридичної особи в процесі провадження у справі про банкрутство, санації, зокрема відомості про розпорядника майна, санатора;

дані про перебування юридичної особи в процесі припинення, зокрема дата реєстрації рішення засновників (учасників) або уповноважених ними органів про припинення юридичної особи, відомості про комісію з припинення (ліквідатора, ліквідаційну комісію тощо);

дата та номер запису про початок процесу проведення спрощеної процедури державної реєстрації припинення юридичної особи шляхом її ліквідації;

дата та номер запису про зупинення процесу проведення спрощеної процедури державної реєстрації припинення юридичної особи у зв'язку з початком процесу проведення заходів з припинення юридичної особи шляхом її ліквідації в загальному порядку або у зв'язку з наявністю заперечень заінтересованих осіб (органів) щодо проведення спрощеної процедури державної реєстрації припинення юридичної особи;

відомості про перебування юридичної особи у процесі припинення, зокрема про дату реєстрації рішення засновників (учасників) або уповноваженого ними органу про припинення юридичної особи; дату публікації у виданні спеціально уповноваженого органу з питань державної реєстрації повідомлення про рішення щодо припинення юридичної особи; персональний склад комісії з припинення (комісії з реорганізації, ліквідаційної комісії), її голову, дату обрання (призначення) або дату обрання (призначення) ліквідатора; реєстраційні номери облікових карток платників податків всіх членів такої комісії (або відомості про серію та номер паспорта - для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган державної податкової служби і мають відмітку в паспорті);

дата затвердження передавального акта або розподільчого балансу;

дані про юридичних осіб, правонаступником яких є зареєстрована юридична особа;

дані про юридичних осіб - правонаступників;

дата прийняття, дата набрання законної сили та номер судового рішення щодо припинення юридичної особи, що не пов'язане з банкрутством, щодо порушення (припинення) провадження у справі про банкрутство, щодо санації, щодо визнання її банкрутом, щодо скасування державної реєстрації припинення;

дата та номер запису про державну реєстрацію припинення юридичної особи, підстава для його внесення;

дата та номер запису про відміну державної реєстрації припинення юридичної особи, підстава для його внесення;

номер та дата розпорядження про скасування реєстрації випуску акцій, винесеного уповноваженою особою Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку;

місце проведення державної реєстрації, а також місце проведення інших реєстраційних дій, передбачених цим Законом;

місцезнаходження реєстраційної справи;

дані про видачу виписок, витягів, довідок з Єдиного державного реєстру;

прізвище, ім'я та по батькові посадової особи, що внесла до Єдиного державного реєстру запис про державну реєстрацію юридичної особи, внесла зміни до цього запису або внесла запис про державну реєстрацію припинення юридичної особи;

відомості, отримані в порядку взаємного обміну інформацією з відомчих реєстрів органів статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України: дати та номери записів про взяття на облік і зняття з обліку у зазначених органах, дата надходження від органів державної податкової служби, Пенсійного фонду України до державного реєстратора документів (повідомлень, інформації), передбачених цим Законом, у зв'язку з припиненням юридичної особи із зазначенням прізвища, імені та по батькові посадової особи, яка підписала документ, дані органів державної статистики про основний вид економічної діяльності підприємств, визначений на підставі даних державних статистичних спостережень відповідно до статистичної методології за підсумками діяльності за рік;

інша додаткова інформація про здійснення зв'язку з юридичною особою;

фінансова звітність про господарську діяльність юридичної особи (крім бюджетних установ) у складі балансу і звіту про річні фінансові результати;

відомості про відкриття та закриття рахунків юридичних осіб;

відомості про накладення та зняття арештів на рахунки юридичних осіб та їх майно (у тому числі на закріплене за відокремленими підрозділами);

відомості про відкриття виконавчого провадження щодо юридичних осіб;

відомості про строк, визначений засновниками (учасниками) юридичної особи, судом або органом, що прийняв рішення про припинення юридичної особи, для заявлення кредитором своїх вимог;

відомості про початок проведення органами державної податкової служби, Пенсійного фонду України позапланової перевірки, призначеної у зв'язку з припиненням юридичної особи;

відомості про неможливість проведення органами державної податкової служби, Пенсійного фонду України позапланової перевірки, призначеної у зв'язку з припиненням юридичної особи;

відомості про наявність заперечень органів державної податкової служби, Пенсійного фонду України проти проведення державної реєстрації припинення юридичної особи;

відомості про відкликання повідомлення про наявність заперечень органів державної податкової служби, Пенсійного фонду України проти проведення державної реєстрації припинення юридичної особи.

Стаття 20. Надання відомостей з Єдиного державного реєстру

1. Відомості, що містяться в Єдиному державному реєстрі, є відкритими і загальнодоступними, за винятком реєстраційних номерів облікових карток платників

податків, відомостей про відкриття та закриття рахунків, накладення та зняття арештів на рахунки та майно.

{ Частина перша статті 20 із змінами, внесеними згідно із Законами N 1720-VI (1720-17) від 17.11.2009, N 3384-VI (3384-17) від 19.05.2011 }

2. Відомості, що містяться в Єдиному державному реєстрі, надаються у вигляді:
витягу з Єдиного державного реєстру;

4. Строк надання відомостей з Єдиного державного реєстру не повинен перевищувати п'яти робочих днів з дати надходження запиту.

5. За одержання витягу та довідки з Єдиного державного реєстру справляється плата, розмір та порядок внесення якої визначається спеціально уповноваженим органом з питань державної реєстрації. ... розмір плати за це та інші умови встановлюються спеціально уповноваженим органом з питань державної реєстрації та бюро кредитних історій на підставі договору. Розмір зазначеної плати не може перевищувати розміру адміністративних витрат.

{ Частина п'ята статті 20 із змінами, внесеними згідно із Законами N 2704-IV (2704-15) від 23.06.2005, N 3422-IV (3422-15) від 09.02.2006 }

Наказ Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва №97 від 20.10.2005 №97 «Щодо затвердження деяких нормативно-правових актів про надання відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців»

5. Видача витягу

5.1. Витяг - це документ, що містить відомості про юридичних осіб або фізичних осіб - підприємців за критерієм пошуку, зазначеним у запиті (додаток 4). Витяг оформлюється на бланку суворої звітності, який має облікову серію і номер.

5.2. Критерій пошуку в Єдиному державному реєстрі формується з використанням таких показників:

- за певною територією України (область, район, місто (село), вулиця);
- за ідентифікаційним кодом юридичної особи;
- за організаційно-правовою формою та найменуванням юридичної особи;
- за прізвищем, ім'ям та по батькові фізичної особи - підприємця.

За вибором запитувача до витягу можуть бути внесені такі відомості:

- дані про запитувачів, що зверталися до державного реєстратора про надання відомостей з Єдиного державного реєстру про юридичну особу та фізичну особу - підприємця;

- про юридичну особу:

- дані про постановку на облік (зняття з обліку);
- серія та номер свідоцтва про державну реєстрацію;
- місце проведення державної реєстрації;
- форма власності юридичної особи;
- вищий орган управління;
- розмір внеску до статутного або складеного капіталу юридичної особи;
- дата закінчення формування статутного або складеного капіталу юридичної особи;
- керівник юридичної особи;
- орган, до сфери управління якого належить юридична особа державної форми власності чи юридична особа, у статутному фонді якої частка держави становить не менше 25 відсотків;
- засновники юридичної особи;

відомості про осіб, які мають право вчиняти юридичні дії від імені юридичної особи без довіреності;
відокремлені підрозділи юридичної особи;
основні види діяльності;
стан юридичної особи;
статус відомостей про юридичну особу;
телефон для зв'язку;

...

5.3. Юридична особа може перебувати в стані:
провадження господарської діяльності у стадії формування статутного фонду;
провадження господарської діяльності із сформованим статутним фондом;
перебування у процесі припинення.

...

5.5. Статус відомостей про юридичну особу може набувати значення:
у Єдиному державному реєстрі є підтвердження даних про юридичну особу;
у Єдиному державному реєстрі відсутні підтверджені дані про юридичну особу;
виявлено відсутність юридичної особи за місцезнаходженням.

5.6. Про видачу витягу до Єдиного державного реєстру вноситься відповідний запис, у якому зазначаються серія, номер бланка(ів) та дата видачі витягу.

5.7. При зверненні для отримання витягу державний реєстратор опрацьовує протягом двох робочих днів запит у залежності від критеріїв запиту, визначає вартість витягу в залежності від розміру інформації, яка має міститися у витягу, і видає запитувачу довідку про вартість витягу (додаток 5).

Витяг надається протягом робочого дня після надання документа, що підтверджує внесення плати за формування витягу з Єдиного державного реєстру.

Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»

Стаття 14. Подання та оприлюднення фінансової звітності

1. Підприємства зобов'язані подавати квартальну та річну фінансову звітність органам, до сфери управління яких вони належать, трудовим колективам на їх вимогу, власникам (засновникам) відповідно до установчих документів, якщо інше не передбачено цим Законом. Органам виконавчої влади та іншим користувачам фінансова звітність подається відповідно до законодавства. Термін подання фінансової звітності встановлюється Кабінетом Міністрів України (419-2000-п), а для банків - Національним банком України.

{ Частина перша статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3024-VI (3024-17) від 15.02.2011 }

2. Фінансова звітність підприємств не становить комерційної таємниці, крім випадків, передбачених законодавством.

3. Підприємства (крім бюджетних установ) зобов'язані подавати (надсилати рекомендованим листом) державному реєстратору за місцезнаходженням реєстраційної справи не пізніше ніж до 1 червня року, що настає за звітним періодом, фінансову звітність про господарську діяльність у складі балансу і звіту про річні фінансові результати.

(Статтю 14 доповнено частиною згідно із Законом N 3422-IV (3422-15) від 09.02.2006)

4. Публічні акціонерні товариства, підприємства - емітенти іпотечних облігацій, іпотечних сертифікатів, облігацій підприємств і сертифікатів фондів операцій з

нерухомістю, а також професійні учасники фондового ринку, банки, страховики та інші фінансові установи зобов'язані не пізніше ніж до 30 квітня року, що настає за звітним періодом, оприлюднювати річну фінансову звітність та річну консолідовану фінансову звітність разом з аудиторським висновком шляхом розміщення на власній веб-сторінці з опублікуванням у періодичних або неперіодичних виданнях.

{ Частина четверта статті 14 в редакції Закону N 3332-VI (3332-17) від 12.05.2011 }

5. У разі ліквідації підприємства ліквідаційна комісія складає ліквідаційний баланс та у випадках, передбачених законами, публікує його протягом 45 днів.

6. Національний орган України з акредитації зобов'язаний не пізніше 1 червня наступного за звітним року оприлюднювати річні фінансові звіти шляхом розповсюдження їх у вигляді окремих видань та/або розміщення на власному веб-сайті в Інтернеті.

{ Статтю 14 доповнено частиною шостою згідно із Законом N 4224-VI (4224-17) від 22.12.2011 }

Закон України «Про цінні папери і фондовий ринок»

Розділ V

РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ НА ФОНДОВОМУ РИНКУ

Стаття 39. Вимоги до розкриття інформації

{ Назва статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3264-VI (3264-17) від 21.04.2011 }

1. Розкриття інформації на фондовому ринку здійснюється емітентами цінних паперів шляхом:

розміщення її в загальнодоступній інформаційній базі даних Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку про ринок цінних паперів;

опублікування її в одному з офіційних друкованих видань Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України або Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку;

подання її до Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Емітенти цінних паперів зобов'язані розкривати інформацію відповідно до вимог, в обсязі та строки, встановлені цим Законом та нормативно-правовими актами Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Додаткові вимоги до розкриття інформації емітентами цінних паперів, які пройшли процедуру лістингу на фондовій біржі, встановлюються Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

{ Частина перша статті 39 в редакції Закону N 3264-VI (3264-17) від 21.04.2011 }

2. Інформація про власників значних пакетів (10 відсотків і більше) акцій подається Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку та емітентів цінних паперів особою, яка веде облік права власності на акції емітента у депозитарній системі України, у строки, порядку та за формою, що встановлені Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку. { Абзац перший частини другої статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3264-VI (3264-17) від 21.04.2011 }

Інформація про власників значних пакетів (10 відсотків і більше) акцій є відкритою і оприлюднюється в установленому Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку порядку шляхом розміщення у загальнодоступній інформаційній базі даних Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку про ринок цінних паперів. { Абзац другий частини другої статті 39 із

змiнами, внесеними згiдно iз Законом N 3264-VI (3264-17) вiд 21.04.2011 }

Стаття 40. Регулярна iнформацiя про емiтента

1. Регулярна iнформацiя про емiтента - рiчна та квартальна звiтна iнформацiя про результати фiнансово-господарської дiяльностi емiтента, яка розкривається на фондовому ринку, в тому числi шляхом подання до Державної комiсiї з цiнних паперiв та фондового ринку.

{ Частина перша статтi 40 iз змiнами, внесеними згiдно iз Законом N 3264-VI (3264-17) вiд 21.04.2011 }

2. Звiтним перiодом для складання рiчної iнформацiї про емiтента є календарний рiк. Перший звiтний перiод емiтента може бути меншим, нiж 12 мiсяцiв, та обчислюється: для акцiонерних товариств - з дня державної реєстрацiї товариства до 31 грудня звiтного року включно;

для емiтентiв цiнних паперiв (крiм акцiй) - з дня реєстрацiї випуску цiнних паперiв до 31 грудня звiтного року включно.

{ Абзац четвертий частини другої статтi 40 в редакцiї Закону N 3264-VI (3264-17) вiд 21.04.2011 }

3. Рiчна iнформацiя про емiтента повинна мiстити такi вiдомостi: найменування та мiсцезнаходження емiтента, розмiр його статутного капiталу; орган управлiння емiтента, його посадовi особи та засновники; господарська та фiнансова дiяльнiсть емiтента; цiннi папери емiтента (вид, форма випуску, тип, кiлькiсть), розмiщення та лiстинг цiнних паперiв;

рiчна фiнансова звiтнiсть;

аудиторський висновок;

перелiк власникiв значних пакетiв (10 вiдсоткiв i бiльше) акцiй iз зазначенням кiлькостi, типу та/або класу належних їм акцiй. { Частину третю статтi 40 доповнено новим абзацом згiдно iз Законом N 3264-VI (3264-17) вiд 21.04.2011 }

Емiтент має право додатково розкривати iншу iнформацiю.

{ Абзац дев'ятий частини третьої статтi 40 iз змiнами, внесеними згiдно iз Законом N 3264-VI (3264-17) вiд 21.04.2011 }

4. Рiчна iнформацiя про емiтента є вiдкритою i в обсязi, встановленому Державною комiсiєю з цiнних паперiв та фондового ринку, пiдлягає оприлюдненню емiтентом не пiзніше 30 квітня року, наступного за звiтним, шляхом:

розмiщення у загальнодоступнiй iнформацiйнiй базi даних Державної комiсiї з цiнних паперiв та фондового ринку про ринок цiнних паперiв;

опублiкування в одному з офiцiйних друкованих видань Верховної Ради України, Кабiнету Мiнiстрiв України або Державної комiсiї з цiнних паперiв та фондового ринку;

розмiщення на власному веб-сайтi.

{ Частина четверта статтi 40 в редакцiї Закону N 3264-VI (3264-17) вiд 21.04.2011 }

5. Звiтним перiодом для складання квартальної iнформацiї про емiтента є квартали поточного року.

Квартальна iнформацiя про емiтента повинна мiстити такi вiдомостi: найменування та мiсцезнаходження емiтента, розмiр його статутного капiталу; орган управлiння емiтента, його посадовi особи та засновники; господарська та фiнансова дiяльнiсть емiтента; цiннi папери емiтента (вид, форма випуску, тип, кiлькiсть); квартальна фiнансова звiтнiсть;

участь емітента у створенні інших підприємств, установ та організацій.

Емітент має право додатково розкривати іншу інформацію.

{ Абзац дев'ятий частини п'ятої статті 40 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3264-VI (3264-17) від 21.04.2011 }

6. Строки, порядок і форми розкриття регулярної інформації про емітента (річної та квартальної) і додаткових відомостей, що містяться у такій інформації, встановлюються Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку. Публічні акціонерні товариства додатково розкривають інформацію про свою діяльність на основі міжнародних стандартів бухгалтерського обліку в порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

{ Абзац перший частини шостої статті 40 із змінами, внесеними згідно із Законами N 514-VI (514-17) від 17.09.2008, N 3264-VI (3264-17) від 21.04.2011 }

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку встановлює додаткові вимоги до розкриття регулярної інформації про емітента та вживає заходів щодо її розкриття.

7. Особливості подання та оприлюднення регулярної інформації інститутами спільного інвестування встановлюються законодавством.

Стаття 41. Особлива інформація про емітента

1. Особлива інформація про емітента - інформація, до якої належать відомості про: { Абзаци перший та другий частини першої статті 41 замінено абзацом згідно із Законом N 3264-VI (3264-17) від 21.04.2011 }

прийняття рішення про розміщення цінних паперів на суму, що перевищує 25 відсотків статутного капіталу;

прийняття рішення про викуп власних акцій, крім акцій корпоративних інвестиційних фондів інтервального та відкритого типу; { Абзац третій частини першої статті 41 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3264-VI (3264-17) від 21.04.2011 }

факти лістингу/делістингу цінних паперів на фондовій біржі;

отримання позики або кредиту на суму, що перевищує 25 відсотків активів емітента;

зміну складу посадових осіб емітента;

зміну власників акцій, яким належить 10 і більше відсотків голосуючих акцій;

рішення емітента про утворення, припинення його філій, представництв;

рішення вищого органу емітента про зменшення статутного капіталу;

порушення справи про банкрутство емітента, винесення ухвали про його санацію;

рішення вищого органу емітента або суду про припинення або банкрутство емітента.

2. Строки, порядок і форми розкриття особливої інформації про емітента та додаткових відомостей, що містяться у такій інформації, встановлюються Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

{ Частина друга статті 41 в редакції Закону N 3264-VI (3264-17) від 21.04.2011 }

3. Особлива інформація про емітента є відкритою і в обсязі, встановленому Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку, підлягає оприлюдненню емітентом шляхом:

розміщення у загальнодоступній інформаційній базі даних Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку про ринок цінних паперів;

опублікування в одному з офіційних друкованих видань Верховної Ради

України, Кабінету Міністрів України або Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку;

розміщення на власному веб-сайті.

{ Частина третя статті 41 в редакції Закону N 3264-VI (3264-17) від 21.04.2011 }

4. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку встановлює додаткові вимоги до розкриття особливої інформації про емітента та вживає заходів щодо її розкриття.

Закон України «Про акціонерні товариства»

Стаття 59. Колегіальний виконавчий орган акціонерного товариства

...

4. На засіданні колегіального виконавчого органу ведеться протокол. Протокол засідання колегіального виконавчого органу підписується головуючим та надається за вимогою для ознайомлення члену колегіального виконавчого органу, члену наглядової ради або представнику профспілкового чи іншого уповноваженого трудовим колективом органу, який підписав колективний договір від імені трудового колективу. Статутом акціонерного товариства може бути надано право іншим особам отримувати протокол засідання колегіального виконавчого органу для ознайомлення.

{ Частина четверта статті 59 в редакції Закону N 2994-VI (2994-17) від 03.02.2011 }

Розділ XV.

ЗБЕРІГАННЯ ДОКУМЕНТІВ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ТОВАРИСТВО

Стаття 77. Зберігання документів акціонерного товариства

1. Акціонерне товариство зобов'язане зберігати:

1) статут товариства, зміни до статуту, засновницький (установчий) договір;

{ Пункт 1 частини першої статті 77 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3205-VI (3205-17) від 07.04.2011 }

2) положення про загальні збори, наглядову раду, виконавчий орган та ревізійну комісію, інші внутрішні положення товариства, що регулюють діяльність органів товариства, та зміни до них;

{ Пункт 2 частини першої статті 77 в редакції Закону N 2994-VI (2994-17) від 03.02.2011 }

3) положення про кожну філію та кожне представництво товариства;

4) документи, що підтверджують права товариства на майно;

5) принципи (кодекс) корпоративного управління товариства;

6) протоколи загальних зборів;

7) матеріали, з якими акціонери мають (мали) можливість ознайомитися під час підготовки до загальних зборів;

8) протоколи засідань наглядової ради та колегіального виконавчого органу, накази і розпорядження голови колегіального та одноосібного виконавчого органу;

- 9) протоколи засідань ревізійної комісії, рішення ревізора товариства;
- 10) висновки ревізійної комісії (ревізора) та аудитора товариства;
- 11) річну фінансову звітність;
- 12) документи бухгалтерського обліку;
- 13) документи звітності, що подаються відповідним державним органам;
- 14) проспект емісії, свідоцтво про державну реєстрацію випуску акцій та інших цінних паперів товариства;
- 15) перелік афілійованих осіб товариства із зазначенням кількості, типу та/або класу належних їм акцій;
- 16) особливу інформацію про товариство згідно з вимогами законодавства;
- 17) інші документи, передбачені законодавством, статутом товариства, його внутрішніми положеннями, рішеннями загальних зборів, наглядової ради, виконавчого органу.

2. Документи, передбачені частиною першою цієї статті, зберігаються в акціонерному товаристві за його місцезнаходженням.

{ Абзац перший частини другої статті 77 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2994-VI (2994-17) від 03.02.2011 }

Відповідальність за зберігання документів товариства покладається на голову колегіального виконавчого органу (особу, що здійснює повноваження одноосібного виконавчого органу) та на головного бухгалтера - щодо документів бухгалтерського обліку і фінансової звітності.

3. Документи, передбачені частиною першою цієї статті, підлягають зберіганню протягом всього терміну діяльності товариства, за винятком документів бухгалтерського обліку, строки зберігання яких визначаються відповідно до законодавства.

Стаття 78. Надання акціонерним товариством інформації

1. Акціонерне товариство забезпечує кожному акціонеру доступ до документів, визначених пунктами 1-3, 5-11, 13, 14, 16 і 17 частини першої статті 77 цього Закону.
{ Частина перша статті 78 в редакції Закону N 2994-VI (2994-17) від 03.02.2011 }

2. Протягом 10 робочих днів з дня надходження письмової вимоги акціонера корпоративний секретар, а в разі його відсутності - виконавчий орган акціонерного товариства зобов'язаний надати цьому акціонеру завірені підписом уповноваженої особи товариства та печаткою товариства копії відповідних документів, визначених частиною першою цієї статті. За надання копій документів товариство може встановлювати плату, розмір якої не може перевищувати вартості витрат на виготовлення копій документів та витрат, пов'язаних з пересиланням документів поштою. { Абзац перший частини другої статті 78 в редакції Закону N 2994-VI (2994-17) від 03.02.2011 }

Будь-який акціонер, за умови повідомлення виконавчого органу не пізніше ніж за п'ять робочих днів, має право на ознайомлення з документами, передбаченими частиною першою цієї статті, у приміщенні товариства за його місцезнаходженням у робочий час. Виконавчий орган товариства має право обмежувати строк ознайомлення з документами товариства, але в будь-якому разі строк ознайомлення не може бути меншим 10 робочих днів з дати отримання товариством повідомлення про намір ознайомитися з документами товариства. { Абзац другий частини другої статті 78 в редакції

Акціонери можуть отримувати додаткову інформацію про діяльність товариства за згодою виконавчого органу товариства або у випадках і порядку, передбачених статутом або рішенням загальних зборів акціонерного товариства.

3. Публічне акціонерне товариство зобов'язане мати власну веб-сторінку в мережі Інтернет, на якій у порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, розміщується інформація, що підлягає оприлюдненню відповідно до законодавства, інформація, визначена пунктами 1-3, 5, 6, 10, 11, 13-16 частини першої статті 77, та інформація, визначена частиною третьою статті 35 цього Закону.

{ Частина третя статті 78 в редакції Закону N 2994-VI (2994-17) від 03.02.2011 }

4. На вимогу акціонера або Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку акціонерне товариство надає перелік афілійованих осіб та відомості про належні їм акції товариства.

5. Акціонерне товариство зобов'язане розкривати інформацію відповідно до законів України.

РІШЕННЯ ДКЦПФР від 11 грудня 2003 р. №571

«Про затвердження Принципів корпоративного управління»

...

4. Розкриття інформації та прозорість

Товариство повинно своєчасно та доступними засобами розкривати повну і достовірну інформацію з усіх суттєвих питань, що стосуються товариства, з метою надання можливості користувачам інформації (акціонерам, кредиторам, потенційним інвесторам тощо) приймати виважені рішення.

Прозорість та належне розкриття інформації є невід'ємною умовою ефективного корпоративного управління. Діяльність товариства у прозорому режимі, за зрозумілими для всіх «правилами гри» дозволяє підвищити його ефективність, сприяє захисту та реалізації прав інвесторів, залученню внутрішніх і зовнішніх інвестицій.

Наявність своєчасної, достовірної та вичерпної інформації про товариство є важливою умовою для здійснення акціонерами та потенційними інвесторами об'єктивної оцінки фінансово-економічного стану товариства та для прийняття ними виважених рішень щодо придбання або відчуження цінних паперів, а також голосування на загальних зборах акціонерів. Розкриття інформації про товариство є необхідною передумовою довіри до товариства з боку інвесторів та сприяє залученню капіталу. Розкриття інформації має велике значення для підвищення ефективності діяльності самого товариства, оскільки повна та достовірна інформація надає можливість керівництву об'єктивно оцінити досягнення товариства та розробити стратегію його подальшого розвитку.

4.1. Інформація, що розкривається товариством, повинна бути суттєвою та повною.

Суттєвою вважається інформація, відсутність або неправильне відображення якої може вплинути на прийняття рішень користувачами цієї інформації. Виходячи з цього, товариство зобов'язане при визначенні суттєвої інформації враховувати інтереси та потреби користувачів інформації та, не обмежуючись вимогами чинного законодавства, розкривати більш детальну інформацію, яка є важливою і може суттєво вплинути на прийняття користувачами зважених рішень.

Інформація, що розкривається товариством, має бути повною, тобто містити всі дані про фактичні та потенційні наслідки операцій та подій, які можуть вплинути на рішення, що приймаються на її основі. При розкритті інформації товариство не повинно

обмежуватися лише фактичними відомостями, а й розкривати обґрунтовані прогнози стосовно майбутніх результатів господарської діяльності та фінансового стану товариства.

4.1.1. До суттєвої інформації, яку товариство повинно регулярно розкривати, належать, зокрема, відомості про:

а) мету та стратегію товариства;

Товариство повинно розкривати свою мету та стратегію. Мета товариства може полягати як у досягненні певних фінансових показників діяльності, так і у розвитку нових напрямів діяльності товариства, розширення асортименту товарів та послуг, виходу на нові ринки тощо. Товариство повинно зазначати, коли воно планує досягти своєї мети. Крім комерційної мети товариству доцільно розкривати свою кадрову політику, політику в соціальній сфері, у галузі охорони навколишнього середовища тощо. Така інформація може бути корисною для інвесторів та інших користувачів інформації з тим, щоб оцінити засоби, за допомогою яких товариство досягає своєї мети та реалізує стратегію.

б) результати фінансової та операційної діяльності;

Результати фінансової діяльності товариства мають надзвичайно велике значення для прийняття інвестиційних рішень. Тому товариство повинно розкривати фінансові звіти за останні три фінансові роки (у складі балансу, звіту про фінансові результати, звіту про рух грошових коштів, звіту про власний капітал та приміток до звітів), перевірені аудитором. Товариство також повинно розкривати оцінку змін у складі та структурі активів за останні три роки, оцінку поточної та перспективної ліквідності активів, аналіз рентабельності товариства тощо. Крім річної товариство повинно розкривати квартальну фінансову звітність.

в) структуру власності та контролю над товариством;

Офіційне розкриття інформації про реальних власників товариства, які володіють значним пакетом акцій, є важливою складовою прозорості товариства. Акціонери (інвестори) повинні знати, хто є їх основними партнерами у бізнесі. Крім того, така інформація має велике значення для визначення акціонером власної позиції щодо реалізації права голосу на загальних зборах акціонерів, визначення операцій із пов'язаними особами та захисту інтересів акціонерів під час поглинання товариства. Товариство повинно розкривати інформацію про осіб, які є власниками 5 відсотків та більше акцій товариства. Найкраща міжнародна практика передбачає розкриття інформації не тільки про безпосередніх, а й про опосередкованих власників значних пакетів акцій публічних компаній.

г) посадових/осіб органів управління, розмір їх винагороди, володіння акціями товариства;

Товариство повинно розкривати інформацію про посадових осіб органів товариства, що дозволить користувачам оцінити їх досвід, кваліфікацію, незалежність, їх вклад у загальний добробут товариства тощо. Ця інформація повинна включати, зокрема, інформацію про володіння посадовими особами акціями товариства, розмір винагороди (індивідуальної або сукупної), що виплачується цим особам.

г) істотні фактори ризику, що впливають на діяльність товариства;

Товариство повинно розкривати інформацію про істотні фактори ризику, які можуть вплинути на фінансовий стан та результати господарської діяльності товариства в майбутньому і які можна з достатньою мірою впевненості спрогнозувати. До таких факторів ризику можуть відноситись фактори, які пов'язані з функціонуванням певної галузі економіки, фінансових ринків, рівнем відсоткової ставки, а також фактори, які впливають на конкретне товариство, зокрема, пов'язані з забезпеченням сировиною, ринками збуту, потенційною відповідальністю за порушення законодавства про охорону навколишнього середовища тощо.

д) дотримання товариством Принципів корпоративного управління.

Застосування товариством принципів ефективного корпоративного управління є важливим показником стану корпоративного управління в товаристві та проявом поваги

товариства до прав та законних інтересів акціонерів та інвесторів. У зв'язку з цим товариство повинно розкривати у складі річного звіту інформацію про дотримання протягом звітного періоду цих Принципів. У разі їх недотримання товариство повинно надати обґрунтоване пояснення цього.

4.1.2. Крім регулярної інформації товариство повинно негайно розкривати особливу інформацію про суттєві події та зміни, які можуть впливати на стан товариства, вартість його цінних паперів та (або) розмір доходу за ними.

До суттєвої інформації, яку товариство повинно розкривати у складі особливої інформації (крім відомостей, оприлюднення яких вимагається згідно з чинним законодавством), належать, зокрема, відомості про:

- збільшення, зменшення розміру статутного капіталу товариства;

- випуск облігацій;

- придбання товариством власних акцій;

- суттєві зміни у структурі акціонерного капіталу (поява у системі реєстраторського (депозитарного) обліку товариства особи, частка якої становить або перевищує 10, 25, 40, 50, 60, 75 відсотків у статутному капіталі товариства);

- вчинення правочину, якщо вартість майна або послуг, що є його предметом, перевищує 10 відсотків вартості активів товариства на дату його вчинення;

- будь-які судові справи (включаючи ті, що пов'язані з банкрутством, управлінням майном тощо) проти товариства або третіх сторін, що можуть мати або мали в нещодавньому минулому значний вплив на фінансовий стан або прибутковість товариства;

- зміна реєстратора або депозитарію товариства;

- факти лістингу (делістингу) цінних паперів товариства.

Товариство повинно розкривати особливу інформацію протягом двох днів після виникнення відповідної події чи зміни.

4.2. Інформація, що розкривається товариством, повинна бути достовірною, тобто такою, що сприяє чіткому та повному уявленню про дійсний фінансовий стан товариства та результати його діяльності.

Товариство зобов'язане розкривати достовірну інформацію, тобто таку, що не містить помилок та перекручень, які здатні вплинути на рішення користувачів інформації. Неточна інформація може призвести до прийняття хибних рішень та спричинити збитки як товариству, так і користувачам інформації.

Достовірність інформації, яка розкривається товариством, має бути забезпечена завдяки:

- запровадженню міжнародних стандартів бухгалтерського обліку;

- проведенню незалежного зовнішнього аудиту;

- здійсненню ефективного внутрішнього контролю за достовірністю інформації.

Інформація, яка розкривається для користувачів, може вважатися настільки якісною, наскільки якісними є стандарти, згідно з якими вона готується. Тому товариство повинно складати та розкривати регулярну фінансову звітність (річну та квартальну) відповідно до міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, розроблених Комітетом з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. Використання товариством міжнародних стандартів має допомогти користувачам краще зрозуміти фінансовий стан товариства та завдяки отриманню співставної інформації порівняти різні інвестиційні можливості.

Достовірність інформації також забезпечується завдяки здійсненню незалежного зовнішнього аудиту. Зовнішній аудит повинен проводитись товариством щороку за результатами фінансово-господарської діяльності за рік з метою забезпечення об'єктивної оцінки та підтвердження достовірності і повноти фінансової звітності товариства.

Крім того, у товаристві повинна існувати ефективна система внутрішнього контролю за достовірністю інформації, що розкривається товариством, в межах якої: виконавчий орган повинен нести відповідальність за достовірність бухгалтерського обліку, фінансової та нефінансової інформації; ревізійна комісія повинна забезпечити здійснення належного контролю за фінансово-господарською діяльністю товариства; наглядова рада повинна забезпечити належний контроль за достовірністю інформації, що розкривається товариством, та функціонування незалежного та якісного зовнішнього аудиту.

Річні та квартальні звіти, а також фінансова звітність товариства до їх оприлюднення та (або) подання на розгляд загальних зборів акціонерів повинні бути надані наглядовій раді для їх розгляду та підготовки висновків і пропозицій.

4.3. Товариство повинно забезпечувати своєчасність розкриття інформації.

Найдостовірніша інформація втрачає сенс, якщо вона надана користувачам із запізненням. Тому інформація, що розкривається товариством, має надаватися користувачам своєчасно, у строки, що забезпечують її ефективне використання.

Річний звіт повинен розкриватися товариством не пізніше 4-х місяців після закінчення звітного фінансового року. Інформація у складі квартального звіту повинна розкриватися не пізніше 2-х місяців після закінчення звітного кварталу.

Інформація про будь-які зміни у фінансово-господарській діяльності товариства, які відбуваються у період між наданням регулярної інформації та можуть вплинути на вартість його цінних паперів та (або) розмір доходу за ними, повинна розкриватися товариством негайно протягом двох днів після виникнення відповідної події чи зміни.

Товариство повинно вчасно розкривати інформацію про випуск цінних паперів та про проведення загальних зборів акціонерів. Інформація про випуск цінних паперів товариства повинна бути розкрита товариством не пізніше як за 30 днів до початку розміщення цінних паперів. Повідомлення акціонерів про проведення загальних зборів акціонерів має бути здійснено не пізніше як за 45 днів до дати їх проведення.

Товариство повинно оперативно надавати інформацію про свою діяльність на запит заінтересованої особи. Така інформація повинна бути надана протягом 10 календарних днів з моменту отримання запиту.

4.4. Товариство повинно забезпечувати рівний доступ до інформації, що розкривається, включаючи її обсяг, зміст, форму та час надання.

Товариство зобов'язане однаково ставитися до всіх користувачів при розкритті інформації та забезпечувати для них рівний доступ до інформації, виключаючи можливість переважного задоволення інформаційних потреб одних користувачів перед іншими.

Встановлений товариством порядок надання документів не повинен містити перешкод (загальних або таких, що стосуються певної категорії користувачів) для ознайомлення з відкритою інформацією про товариство, в тому числі з копіями установчих документів, рішень загальних зборів, документів, пов'язаних із приватизацією підприємства (включаючи результати продажу акцій, інформацію про закріплення за державою пакета акцій товариства та управління ним), річних та квартальних звітів, переліком акціонерів, що володіють 5 відсотками та більше акцій товариства.

4.5. Товариство повинно використовувати зручні для користувачів засоби поширення інформації, які забезпечують рівний, своєчасний та непов'язаний зі значними витратами доступ до інформації.

З метою оприлюднення інформації товариство повинно використовувати різноманітні засоби поширення інформації, у тому числі друковані видання та інші засоби масової інформації, поширення інформації через організаторів торгівлі цінними паперами та інформаційні агентства, безпосереднє надання інформації заінтересованим особам як на їх запити, так і за власною ініціативою.

Товариство також повинно використовувати сучасні засоби оприлюднення та поширення інформації, в тому числі через мережу Інтернет. На власному веб-сайті у

мережі Інтернет товариство повинно оперативно розміщувати, зокрема, річні та квартальні звіти, аудиторські висновки, особливу інформацію, інформацію про випуск цінних паперів, інформацію, що стосується загальних зборів акціонерів (включаючи повідомлення про проведення загальних зборів акціонерів, протоколи зборів тощо).

Товариство повинно забезпечувати можливість доступу до інформації при мінімальних затратах користувачів. У разі стягнення плати з користувачів за надання інформації розмір її не повинен перевищувати витрат на підготовку копій документів та їх пересилання користувачеві поштою. Порядок надання інформації за плату повинен бути встановлений у внутрішніх документах товариства.

З метою забезпечення участі іноземних інвесторів у корпоративному управлінні товариства та створення сприятливих умов для залучення іноземних інвестицій рекомендується розкривати суттєву інформацію про товариство як українською, так і англійською чи іншою іноземною мовами.

4.6. Товариство повинно мати чітко визначену інформаційну політику, спрямовану на розкриття інформації шляхом її донесення до відома всіх заінтересованих в отриманні інформації осіб в обсязі, необхідному для прийняття зважених рішень. Інформаційну політику товариства доцільно визначати з врахуванням потреб товариства у захисті конфіденційної інформації та комерційної таємниці.

Загальні засади інформаційної політики товариства повинні бути закріплені у внутрішніх документах товариства, які підлягають затвердженню наглядовою радою або загальними зборами акціонерів товариства.

Інформаційна політика товариства повинна регулювати ключові питання розкриття інформації, у тому числі обсяг інформації, що підлягає розкриттю; порядок розкриття інформації (порядок надання інформації на запит заінтересованих осіб); обмеження щодо розкриття інформації, в тому числі порядок визначення переліку відомостей, що становлять комерційну таємницю та конфіденційну інформацію, їх збереження та доступ до них; обсяг повноважень органів товариства щодо підготовки, розкриття, збереження інформації та контролю за реалізацію інформаційної політики товариства.

Інформаційна політика товариства має базуватися на чинному законодавстві та бути спрямованою на повне, точне та своєчасне розкриття інформації у формах, передбачених чинним законодавством України. Водночас інформаційна політика товариства не повинна обмежуватися виключно рамками чинного законодавства і має передбачати розкриття додаткової інформації, оприлюднення якої не повинно порушувати як положень чинного законодавства України, так і права товариства на конфіденційну інформацію та комерційну таємницю і створення надійної системи її захисту (наприклад, регулярне розкриття інформації про фінансовий стан і результати діяльності товариства за квартал у формі квартального звіту).

Наглядова рада повинна бути гарантом існування у товаристві ефективної системи розкриття інформації та нести відповідальність за розкриття повної та достовірної інформації про товариство. Виконавчий орган повинен відповідати за реалізацію інформаційної політики товариства. Товариство повинно призначити особу, відповідальну за організацію процесу розкриття інформації, до повноважень якої повинні бути віднесені функції щодо забезпечення доступу до відкритої інформації. Ці функції доцільно покласти на корпоративного секретаря товариства.